

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagossi)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS. DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

La Solidaritat á Galicia

—¡Germans gallegos, ara veureu com de la vostra vinya 'n feu desapareixe la filoxera caciquis-
ta y l' *oidium* del centralisme devorador!

ULLADA POLÍTICA

No hi ha més qüestió que la del Marroch. Fins ahont arribarà l'acció d'Espanya? Aquesta es la pregunta que tothom se fa, i fins ara la resposta queda en l'aire.

En Maura—se li ha de fer justicia—en aquest punt sembla haver concordat el seu criteri ab el pensament de la immensa majoria del país, que no està per aventuras perilloses. Díssies en circulen certs rumors de certes diferències surgides en el ministeri, mes l'Amo Toni s'ufanà de haverles resoltas victoriósament. Pergó no tornaran a reproduir-se, per obra més o menys imperiosas de les circumstàncies?

Mentre Espanya mantingui forces més o menys numeroses a Casablanca, existirà sempre l'perill de que la cosa pugui complicar-se. Es com tenir un estop al costat del foc; una bufada la pot encendre.

Tant més quan no falta, a dintre y à fora d'Espanya, qui burxa en aquest sentit. Vegis sino l'oposició del ministre de la Guerra a les maniobres militars disposades en les províncies del Nord-Oest de la Península, que segons ell, en tot cas, deuria efectuar-se en les regions del Sud, per estar més a temps, en qualsevol contingència que pugui oferir-se. Y tinguix en compte el criteri que s'atribueix a alguns elements militars de reconeguda influència, segons els quals Espanya deuria emprendre en el Marroch una acció ofensiva, si bé en intel·ligència ab el francesos, complertament deslligada de tota subjecció al mando de la França, es à dir, ab certa independència, y en un lloc distint en el que operessin els francesos.

Els que tal opinan, creuen aquesta solució la millor de totes y la més ayrosa. Y en la impossibilitat de adoptarla, preconisan la necessitat de retirar les forces que tenim a Casablanca, ahont no 'ls hi queda res que fer.

* *

Lo més perillós en el problema, es la mediació de certs elements, que podrían imposarnos determinades aventures. De aquest aspecte 'ns ocupem ab la deguda transparència, en article de fondo apart, al qual remetem als nostres lectors.

Aquí lo necessari es que l'opinió 's desvetlli y estigui previnguda pera tot lo que puga succeir. Es el país qui està en el cas de demanar la paraula, y qui pot y deu fer valer la seva voluntat soberana. Contra les seves decisions no hi han de prevaldre interessos extranys. Amo es el país de la seva sanch y dels seus diners, elements insustituibles en la guerra, y l'país està en el cas de defensarlos, contra 'ls que ab les seves imprevisions tractessin de comprometre's.

PEP BULLANGA

UN PERILL

DECIDIDAMENT la patria del Cid avuy no està per valentias. Decididament la terra famosa de D. Quixot repudia tota aventura boja, impulsiva, comprenent que podria costar-li un què sentir. Els resultats que tingueren las de las darreries del passat sigle son tan tristes, tan catàstrificos, com diria en Valentí Camp, que si arribessim a olvidarlos, llavors si que podríam afirmar que ho havíam perdut tot, fins la memòria, fins el més rudimentari instant de propia conservació. Avuy dia, donchs, la trompa èpica està embussada y no pot sonar de cap manera: millor pera Espanya si 'ns queda, en canvi, ben expedita la trompa d'Eustaquio del nostre aparato auditori, pera feros cárrecs dels rumors més insignificants, possessionarios ben bé de la realitat verdadera y obrar en conseqüència.

Fins ara es perfecte l'acord, per lo que respecta al imperi marroqui: res hi tenim que fer, perque res tampoch hi tenim que guanyar. Al Sr. Santaolalla, comandant de les escassas forces, que Espanya, en cumpliment dels compromisos d'Algeciras, té a Casablanca, se li atribueix aquesta frase:

—El Cid no traballa pera 'ls judeus. Se pot fer la guerra per un cop de vano, com la França dels Borbons; pero no pot ferse per una jugada de Boisa, com la França dels Etienne.

Aquesta resposta, feta als recriminadors de la passivitat espanyola a Casablanca en contrast ab l'ardor bèlich dels francesos, mereixeria un ascens, si la serenitat y el bon sentit sumessin en la carrera militar, tal com suman la valentia y l'heroisme.

* *

Pero à despit de la unanimitat de la opinió pública, que 's reflecta en la premsa de tots els matissos sense à penas cap discrepciona; à despit de l'actitud d'en Maura, que s'aprofita d'aquest estat de la opinió; pera mantenir-se sobre un terreno desembrassat y ferm, existeixen temors fundats de que las cosas no han de passar ab tanta facilitat y tan llatinas com Espanya desitja.

Fins ara no hem anat al Marroch més que à tractar d'establir la policia conjuntament amb França y cumplint les obligacions contractes en la conferència d'Algeciras. Si es que 'ls francesos desitjan portar las coses més enllà, Espanya no té cap obligació ni

cap interès en secundarlas. Pero... y si 'ns hi obligeassent?

—Y qui podrà obligarnoshi?—preguntarà el lector. —Qui? Qualsevol combinació maquiavèlica y fins, si tant m'apuran, la forsa de las circumstàncies. Fígurine que un dia els 400 homes que tenim a Casablanca son atacats per las kàbiles, ¿es que no han de respondre al atac ab tot el vigor convenient? Y si tants son els enemics 'no podrà donar-se l'cas de que à pretext de deixar en el lloc degut la nostra bandera, se fés necessari l'envi de novas forces y l'entaulament d'una acció energica? D'aquestas coses se pot dir que se sab sempre com 'omenstan, pero no com s'acabarán. La pedra, quan es forta de la mà, no se sab ahont va.

Aixis, donchs, mentre s'tinguén forces destacades a Casablanca, tindràs tirat l'esquè pera pescar un gros conflicte, fins à despit de la nostra voluntat. Lo millor y més prudent fora, sens dupte, reembarcarnas. Recordis que la retirada de Méjich, realisada en un cas semblant, fou una de las pàginas més gloriosas de la història del general Prim.

Pero 'pot ferse això avuy decorosament y sense l'perjudici que 'ns ocasionaria aquest desistiment per part de las potencias que 'ns confiare l'encàrrec de cooperar al establecimiento de la policia en el Marroch?

Ans que donar una resposta, caldrà saber els límits dels compromisos contractes per Espanya a Algeciras, y la manera ab que deuen ferse efectius: caldrà determinar si la proclamació d'un nou Sultán, que disputa l'trono al seu germà, ha creat un estat de cosas molt distint del existent quan se reuní aquella conferència internacional; caldrà fixar tot l'alcans de las obligacions contractes.

Y encare més, y aquest es el punt més espinós. Apart de lo convingut a Algeciras, es indubtable que s'han lligat tractes secrets entre Espanya, Inglaterra y França, al els quals, tant ó més que la qüestió de la nostra influència en el Marroch, s'ha tingut en compte la continuació de nostre actual estat de cosas polític. Caldrà, donchs, coneixre la naturalesa de aquests tractes y desllindar lo que s'assegura a las institucions y lo que se li exigeix a la nació, y per consegüent al país, qu'és, en l'últim terme, qui ab homes y diners haurà de saldar el mal negoc.

Aquest es, indubtablement, l'aspecte més grave de la qüestió. Un periódich de Madrid, *El Globo*, en vista de certas tendencias comprometedoras que s'observan, pinta la situació difícil d'en Maura, fins ara partidari de la prudència. Y diu així:

«He aquí la razó de que cada Consejo de ministros sea para el presidente una contrariedad. Con ser el jefe del Gobierno, encuéntrese cada dia con las indicaciones de León y Castillo, que á veces parecen órdenes del *Quai d'Orsay*; con insinuaciones del Sr. Allendesalazar, convertido en tornavoz del embajador gallo en San Sebastián, veraneando; con manifestaciones explícitas de tal origen, que fallar á ell implicaría desacato y subscribiràs traería aparejada la dimisión; resultando que nuestro papel en Marruecos està fijado por otros que los ministros responsables, y que la voluntad directriz de Espanya reside en París ó en San Sebastián, no en Madrid y en el palacio de Alcalá. A todo trance, consciente ó inconscientemente, se quiere llevarnos á participar de la penetración armada en el Magreb. Inútilmente alega el general Ferrández que no dispone de buques sumables á los franceses que bloquean el litoral marroqui; inútilmente invoca el Sr. Maura la verdadera, la sana política a que Espanya debe concretarse. Poco á poco van uno y otro siendo desalojados de sus posiciones, y habrán de ceder ó desalojar aquelles en que se refugian.

Presentim la proximitat d'un acercamiento sensacional en nuestra política. Presentim que la voz de la razón será ahogada por otra voz más poderosa, y las consecuències serán por todo extremo lamentables. Es muy probable que una eventualitat á que son ajenos devuelva el Poder á los liberales. Por ellos y por la Patria lo sentiríamos, pues quisieramos que debieran su triunfo á sus merecimientos y cualidades, no á un llamamiento para que sancionen desventurados projectos de fatales aventuras.

No cal detenir-se á comentar aquestas paraules pera posar de relleu sa extraordinaria gravetat.

A lo què sembla hi ha qui, obeint sols á las seves conveniències y afrontant la opinió unànim del país, s'empenya en embrancarnos de nou en perilloses aventuras que no poden reportarnos ni gloria ni profit. Pera conseguir-se se pensa en la rehabilitació del partit liberal, qu'és el partit principal responsable de totes las nostres desventuras y de totes las vergonyas de la nació; qu'és el partit que presidi 'ls desastres de Cavite y Santiago de Cuba, el qui firmà el tractat de París y s'gloríó d'haver salvat á la monarquia, arruinant á la nació; qu'és un partit del qual pot dirse, parodiant els versos del romancer castellà:

«el que hizo aquel desastre
si le pagan fará cien.»

Davant d'aquest perill no hi ha més que un remey, la Solidaritat de tots els ciutadans, pera demostrar d'una vegada, y ab tota la energia corresponent á un poble digne, que Espanya es dels espanyols y no més que dels espanyols.

P. K.

La civilisació y la violencia's repeleixen. —Enrich J. Varona.

La veritat... siga dita

Félix Lerroux té un oncle á América, que de tant en tant li envia quartos, pera que fassi d'ells «lo que tingui per convenient, sense que degui donarne comptes á ningú.»

Aixis suposa que ha parlat el Doctor Calzada, en un' *interview*, que tingue ab ell un redactor de *El Correo Español*, de Buenos Ayres, al objecte de aclarir la qüestió suscitada en l'Assamblea nacional de Unió Republicana, per haverse negat en Lerroux a rendir comptes de la suma que li fou girada pels republicans espanyols residents en l'Argentina.

Y dich que 's suposa que l'Doctor Calzada ha parlat en la forma transcrita, perque tractantse segons

de qui, no sempre 's pot tenir confiança absoluta en la certesa de determinadas declaracions. Qui ha falsificat telegramas, sempre y quan li ha convingut, bé pot enginyar-se de manera que un periódich fassí dir á un home coses molt distintas de las que haja dit realment, que ja ho resa l'adagio català: «qui fa un cove, fa un cistell.»

De totes maneres, avants y després de las declaracions del Doctor Calzada, axis siguen autènticas com arregladas á gust y conveniència del interessat, la situació en que queda l'aprofitat receptor de aquella suma, no té res d'envejable, ni de recomanable, per alguns motius que aném á puntualizar ab la nostra franquesa habitual.

* *

Si com assegura en Lerroux, ja quan se celebrà l'Assamblea posseïa cartas particulars del Doctor Calzada, en las quals afirma ell està de perfecte acord ab lo que més tard havia de declarar en la seva *interview*, com s'explica que al ser invitat a rendir comptes, no vaja presentar aquellas cartas, à la comissió encarregada de rebre'ls, qu'era la mateixa que 'ls rebé del senyor Salmerón? ¿Com no amparar el seu dret á no rendirlos, en aquella espècie de *butlla d'exempcio?* ¿Es que 'n Lerroux, tinent á la mà un poderós medi de defensa, es un home tan extrany que 's complau en que s'acumuli sobre la seva probitat els càrrecs més abrumadors?

Aixó es increible per lo inverosímil. No hi ha ningú al món qu'en cassos semblants tingui la patorrora d'esperar pacientment, per al últim acabar concedint més valor de autenticitat á una *interview* periodistica, (*verba volant*) qu'és un document directe de puny y lletra y firmat per la persona, qual testimoni s'invoca. En Lerroux procedint de una tal conformitat seria ur tonto, un gamarús en tota regla. Y ni las ventajas d'haver esperat tan temps, ni la pretensió de concedir més importància á una *interview* periodistica que á unas cartas autènticas, podrán ser reconegudas ni acceptades per ningú que tingui un dit de front. Tant sols algún que altre client de *La Gaceta dels xinos* serà capás de tragarsé a crema-dent aqueixas rodas de molí.

* *

Les qüestions de dignitat y honor no comportan habilitats ni componentes que las entelin. Diáfanas com el cristall més pur s'han de presentar sempre als ulls del públic. Y en la present ocasió, fins després de la *interview* del Doctor Calzada—donantla per fiel y autèntica—no té en Lerroux motius pera mostrars' orgullós y victorios.

Hi ha que saber ans que tot de qui procedien els diners que va rebre, y à quin fi estaven destinats.

¿Es qu' eran provenients del peculi del Doctor Calzada, y que aquest bon senyor els hi girà per amistat, per simpatia personal y «para que el hiciera de ellos lo que le pareciese conveniente», motiu per el qual «no debe cuentas á nadie de ese dinero?»

Aixó no pot ser, puig en aquest cas, el Doctor don Rafael Calzada no estarà d'acord ab lo manifestat pel seu germà D. Carlos, en carta de 28 de juny, que publica *El Progreso* una y dos vegadas, la primera inmediatament després de ser donada á llum, y la segona, l'dia 4 del corrent mes de setembre... es à dir, ara de fresh.

Sosté en la seva carta l'Sr. Calzada (D. Carlos) que no estaven en lo cert ni 'ls que afirmavan que las cantitats enviades d'América á 'n en Lerroux havien sigut destinadas al Tresor de la República, ni tampoch els que presumir poguessin que «lo enviado por los republicanos de América, estaría sólo en relación con asuntos particulares, agenes al partit ó á la causa revolucionaria» y «afegeix textualment: «fue entonces cuando intervino, diciendo que el sacrificio de nuestros correligionarios, tenía por objeto cooperar á la revolución, sin añadir otra cosa.»

Ja sabé, donchs, la procedencia y l'objecte de la cantitat girada. No era un envío particular, sino polítich: no procedia de un sol individu, sino de un núcleo de correligionaris entusiastas: no estava destinada á qu' en Lerroux né fes lo que li dongués la gana, sinó á un fi polítich determinat, á cooperar á la revolución.

Donchs, al saber això, sabé igualment qu'en Lerroux queda tant en descubert avuy com avants de la suposada *interview*: que per més que l'Doctor Calzada volgués eximirlo de donar comptes, els hi podria demanar qualsevol dels correligionaris que contribuixen al sacrifici; y qu' encare que, per raons especials de oportunitat política, de delicadesa ó de compassió, tots els correligionaris contribuixents del primer al últim suscribissen la generosa exempció de rendirlos, que s'atribueix al Doctor Calzada, els republicans de la península degudament representats en l'Assamblea nacional, tenim el dret, més que l'dret, el deber, d'exigir aquests comptes, per tractar de una suma destinada á un fi polítich del partit que tots ens atany, y en el cumpliment del qual, no es possible, sense desdoro, admettre misteris ni trapissondas.

Nosaltres som els primers en respectar la delicadeza del Doctor Calzada, pero podem creure que per viure tan lluny d'Espanya, no está prou enterat dels motius que 'ns obligan á repudiar el concurs de un home funest y perturbador que sembla haver fet de la política un ofici, y de las ideas santas y de las generosas aspiracions del poble, un negoci, un *modus vivendi*, una font de prosperitat personal. Si l'Doctor Calzada 's trobés aquí, entre nosaltres, sabrà qu'en Lerroux no dona comptes de res: que no 'l ha donat mai, ab tot y havent-lo-hi reclamat nosaltres, reiteradament una setmana darrera de l'altra, ni de la *Fraternidad Republicana* del carrer de Corts, ni de la *Casa del Pueblo* del carrer de Aragó, dos institucions creadas com à populares, y regidas com dos botigas en profit personal del seu explotador, burlant reglaments, estatuts y els devers més rudimentaris que la lley y l'propri decoro imposan á tot administrador de interessos agens. Sabrà el Doctor Calzada, que precisament per aquests motius, y per altres que se'n derivan, entre ells la perturbació permanent de un gran partit, en benefici exclusiu de la monarquia, hi ha hagut necessitat de procedir á una rigurosa depuració republicana. Y sabent tot això, estem segurs que l'Doctor Calzada, home pur y abnegat, lluny de dificultar, facilitaria

l'extracció de aqueix cos extrany, incrustat en el muscle del republicanisme, y que cada dia presenta caràcters més alarmants y dolorosos de tumefacció purulenta.

La fé que puga tenir encare en el revolucionarisme nominal de 'n Lerroux, sàpiga l'Doctor Calzada que ja no li té ningú á Espanya. Y si resulta poch ayros pels correligionaris de l'Argentina, haver sigut, per un excés de ingenuitat, víctimas de una especie de timo pel procediment de la revolució, molt més ho fora encare que aqueix acte hagués de quedar sense la deguda sanció, per la seva part... encare que no hi quedará, d'això n'estem segurs, per part dels republicans espanyols, que ara més que may tenim dret de dirli á 'n en Lerroux:

—Ala, à donar comptes... ó te 'ls arreglaré nosaltres deixante excluit de las filas de un partit honest y noble, y amarrat per sempre més á la picota del desprec.

P. DEL O.

Un obsequi á «La Campana»

Diumenge al vespre, ab motiu de celebrar sa festa inaugural la Juventut Republicana Autonomista del districte seté, entitat domiciliada en el Centre de Unió Republicana, tenint en compte la coincidència de dita inauguració ab la publicació de nostre Número 2000, els socis dels esmentats centres varen cumplimentar ab gran amabilitat al editor, redactors, dibuixants y colaboradors de LA CAMPANA DE GRACIA.

Després de recorrer 'ls salons y dependencies de la casa, quin magnific local, instalat en el carrer de Marqués del Duero, pot competir ab els millors de las societats políticas de Barcelona, nostres companys foren galantament obsequiats per aquells entusiastas correligionaris ab un *lunch* esplèdit, durant el qual la cordialitat més franca fou la nota dominant.

REPRODUCCIÓ EN TAMANYO REDUÏT

del NÚMERO 2000

DE

La Campana de Gracia

publicat el passat dissapte

En la impossibilitat de fer, en el temps de que podríam disposar, una segona tirada del número y pera satisfer els desitjos de las moltes personas que no 'l pogueren obtenir, donem aquest facsímil, á títul únicament de curiositat tipogràfica.

LA CAMPANA DE GRACIA

De festa y de satisfacció sigué pera nosaltres la diada del passat dissapte; de festa, per la publicació del número 2,000 de LA CAMPANA; de satisfacció, per l' acullida que l' poble català va dispensarli.

No ab orgull, que no cab en el nostre pit, sino rendint á la veritat el tribut que tot home honrat li den, hem de consignarlo: l' èxit obtingut per la batallada 2,000 ha superat las nostras esperances.

La tirada havia sigut grossa, molt més grossa que de costíum, y aixó no obstant, aparéixer el número y quedar completament agotat signé obra de pochs moments. Durant tot el dia, desfilà per la nostra Administració una professió de gent que en và buscava un número de LA CAMPANA, d' aquesta republicana CAMPANA que á las dos mil semanas de brandar sona ab tan delit y entusiasme com en la memorable feixa del seu primer repich.

¿Qué 'ns toca fer ara á nosaltres? Donar de tot cor las gracies més expressivas als nostres favoreixedors y ab elles l' assegurança de que LA CAMPANA, fidel á la seva tradició democràtica republicana y encaratjada per las sinceras mostres de simpatía que la opinió acaba de remarcarli, sabrà cumplir com sempre ab el seu deber, no amagant may la veritat al poble y repicant ferma y decidida, sense treva ni descons, per la llibertat y pel progrés de la nostra estimada terra.

SUMARI
dels treballs contenuts en aquest número
TEXT
1. Campana y Distritto. Dibujo satírico. 2. La campana de Gracia. Dibujo satírico. 3. La campana de Gracia. Dibujo satírico. 4. La campana de Gracia. Dibujo satírico. 5. La campana de Gracia. Dibujo satírico. 6. La campana de Gracia. Dibujo satírico. 7. La campana de Gracia. Dibujo satírico. 8. La campana de Gracia. Dibujo satírico. 9. La campana de Gracia. Dibujo satírico. 10. La campana de Gracia. Dibujo satírico. 11. La campana de Gracia. Dibujo satírico.
ILLUSTRACIÓ
Observe-se la campana de Gracia. Pintura de la campana de Gracia. Dibujo de la campana de Gracia.

NOTA.—Data del número 2,000 d' LA CAMPANA, per figura en la plana 7, en la seva versió original del projecte de concurso el 1905.

NOTA.—Disseny original d' Agustí Pijoan, per figure en la plana 7, en la seva versió original del projecte de concurso el 1905.

LA CAMPANA DE GRACIA

DONA AL MENOS D'ESTIMACIÓ CADA SEMANA

AQUEST NÚMERO 25 CENTIMES PER TOT ESPANYA

SEMANA AVANTAGE D'ESTIU

Per a vendre i enviar: HANSA IMPRESOR-EDICIONES, S.A.

ADMIRALITAT, 10, 08002 BARCELONA

ANTONI LLORET, EDITOR

(Av. de la Diagonal, 100, 08007 BARCELONA)

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

vian succehit en la nostra botiga, ab motiu de l' apariçió del número 2,000 de LA CAMPANA.

Res de lo que la Gaceta Oficial del Celeste Imperio estampa en las seves desacreditadas columnas es veritat: ni 'ls venedors sigueren citats pera las vuyt del matí, ni 's trençá cap vidre, ni 'ls guardias atropellaren á ningú, ni 's feu el menor acaparament d' exemplars.

Precisament aixó últim l'editor s'ha emprenyat en evitarlo,—y ho ha conseguit—á fi de que no succeixi com en els temps en que l'Sr. Vila no era concejal y tenia á la Rambla tres kioscos, qual senyor, contrariant la voluntat de l' administració de LA CAMPANA, per sota má y valentse de terceras persones, procurava certs días acaparar tots els números que podia dels periódics que la casa publica, ab la caritativa intenció de fer ell sol el negoci y deixar penjats als modestos venedors:

«No'n sabia res d'aixó *El Progreso*?

Un dels llimpiabotas de 'n Lerroux, el Cacho, que també desafia á en Maríal com si fos un home, s'ha tret la barba com en Valentí.

El pobret deixible de 'n Calderón continúa patint els efectes de la seva grave malaltia: s'embruta al llit y no ha pogut trobar altra dispensa més que la quadra progressera, ahont hi poden fer estada sols els malalts paralítichs del recte, que necessitan un lloc comú espayós per embrutar'shi.

Las seves deposicions indican que l' seu migrat organisme s'acaba.

Mirinli la cara y veurán que la té forrada de miseria. La calavera que tragina està cuberta per una pell á punt de foradarse. No farà pitjor cara el dia que l' portin al canyet.

En Teodoro Baró, que, com á gobernador que ha sigut de Málaga, coneix lo que passa en la terra andalusa, ha escrit el següent concepte:

«Por si algo faltase, la política local se sirve de los bandidos. El caciquismo ha adquirido algunas veces, en Andalucía y fuera de Andalucía, el carácter de bandidaje, y así no es de extrañar que bandidos y caciques se hayan entendido.»

Preciosa confessió com á brotada de la pluma de un entusiasta defensor de un règim politich, qu' està basat en el caciquismo... y per conxorra en el seu complement el bandolerisme.

Ha mort á Jetafe el general Bernal, que professava idees republicanas, havent sentit sempre una gran admiració per en Pi y Margall.

Ens associem al dolor que ha produxit la perduda de aquest home, que á despit de la carrera que professava no amagà mai las conviccions arrreladas en lo més intim de la seva conciencia.

Ja han acabat ab en Pernales... Pero han acabat ab el bandolerisme?

En Pernales no era més que un grà, revelació exteriora de una grave malaltia que mina'l cos de la nació espanyola. ¿Es que una vegada revertat el grà, ja 's dona per curada la enfermetat?

Mentre á Andalucía hi haja miseria y caciques me, hi haurà bandolers.

Y no serán els més dolents y 'ls més temibles els que merodejin pels camps y las montanyas, sino 'ls que campan impunemente per las vinyas de la política y l' administració, fent la competència á la filoxera, en quant á aixugar butxacars y á deixar-seca la fè del poble en la regeneració y la justicia.

Per causa de aquests bandolers se pot ben dir qu'Espanya es una gran lladronera.

Li estan demostrant á n' en Lerroux, que foren molts avants qu' ell els que emprengueren la campanya revisionista de las infamias de Montjuich. Li estan demostrant també que no es cert qu' en Federich Urales, s' hagués fet un nom per haver audit á *El País*, dirigít alashoras per en Lerroux, en-taulant en las seves columnas aquesta qüestió, tota vegada, que ja ab molta anterioritat, y trobantse pres en aquella fortalesa, l' havia iniciada en un periòdic de Barcelona.

En Lerroux, en aixó com en tot, es un vulgar aprofitador dels esfors agents. Apoderar-se de las llebreras que aixecan els altres: aquesta ha sigut sempre la seva tècnica.

L' única originalitat que se li ha de reconeixer es la del embaucament de l' ignorància. En aquest punt no crech hi haja ningú que puga ni vulga disputarli l' privilegi d' invenció.

Diuhen qu' en Lerroux intenta anar á la Corunya ab l' idea de destruir els efectes de la campanya d' en Salmerón y altres elements solidaris.

Encare qu' una cosa es que s' ho proposi y un'altra cosa molt distinta que ho conseguixi, sempre queda evidenciat que ab tot el seu revolucionarisme, exerceix de peó de lìdia, al servye de la monarquia y del centralisme.

Ningú que tingui ulls á la cara deixará de veure que usa un capot molt rebregat y molt brut.

Un periòdic revela que una germana del rector de Betlém està en la suma miseria, fins al extrem de tenir que demanar caritat pels carrers de Barcelona.

Y ara diréun de pas que la parroquia de Betlém es una de las més ricas y productivas de la capital.

Cóm se comprén, essent aixís, que una pobra dona vella y xacrosa, no trobi un amparo, en un home en quals venas corre la seva mateixa sanch y la qu' à major abundant, blassona d' exercir en la terra, la representació de un Deu de caritat?

Si 'ls periòdics que s' diuhen catòlics, tingues sin exacta conciencia de la seva missió, s' apressarian á aullir en las seves columnas aquest eco de dolor, procurant que, ja que tots els homes som germans, ho suggessin ab major motiu els que han nascut de una mateixa mare.

Parla l' Oller, un dels presos de Montjuich, y dirínginte á n' en Lerroux, li diu:

«Por uns artículos que en otros tiempos le dirigieron los compañeros Juan Montseny y Teresa Manyé, conocidos hoy en el mundo de las letras con los nombres de Federico Urales y Soledad Gustavo, por escritos y conversaciones de otros y por algo que V. sabe nos ha ocurrido en París, tengo motivos

suficients para dudar de si realmente al hacer algo en favor de las víctimas pensaba V. en ellas, ó en usted mismo.»

Vels'hi aquí una observació psicològica molt atinada. Ja hi pot pujar de pés, el company Oller. En Lerroux no ha pensat mai en ningú, sino en ELL.

Tota la qüestió de Portugal està reduïda á que 'l rey diu que no pot viure ab l' actual llista civil. Disfruta d' uns cinc milions de pessetas, cantitat que, per una nació tan petita, no deixa de ser considerable; pero ell assegura que no 't té prou pera illuir el garbo de rey, y 'n demana més.

Qualsevol altre, veient que no hi té la vida, renunciarà al immens traball que ha de portarli el carregar ab la corona, y llavoras la nació podrà treure la vacant á concurs, cedint la plassa al qui 's prestés á desempenyala en millors condicions.

Pero D. Carlos no ho entén. Se queixa per vici, y si 'ls portuguesos, en lloc d' aumentar el sou, li rebaixessin, li farijan un gran favor. Està gras com un tuixó, menja molt, se dona tots els gustos y á la seva edat aquesta manera de viure es un perill.

Els portuguesos haurien de fer ab el seu monarca lo que D. Manuel Girona va efectuar ab un empleat que havia envellit al seu servei.

—Mirin—deya—quina salut té, y tot m' ho deu á mí. Perque al arribar á certa edat, considerant que si menjava massa, s' podrà ferir, lo primer que vaig fer fou rebaixarli el sou perque no pogués menjar tant. Y mirin qué trempat està. La sobrietat allarga la vida.

Afirmà *El País*, de Madrid, que á Catalunya s'ha aplaudit á Fransa, ab motiu del bombeig de Casa Blanca.

«Es una antinomia rara—diu el citat periòdic.—Ensalzan los catalanes á Creta, á Cuba y á Finlàndia, y aplauden á Francia cuando bombardea á Casa-Blanca.»

Ja s' coneix que *El País* està fa temps en tractes íntims ab *El Progreso*.

Qui va ab un embuster al cap del any es tan embuster com ell.

BESCANÇ, 9 de setembre

En aquest poble s'ha celebrat el novenari de les ànimes com s' acostuma á fer els demés anys: per tal motiu el nostre mossen Corch, faltantli la concurrencia qu' ell desitjava y havent perdut els lacayos que d' un temps á n' aquesta part atropellavan descaradament als repubilians de aquest poble, el dijous de la setmana passada, mentrels el corp foraster bramava contra els periòdics liberals dintre del cosi de las butifolas, el nostre mossen recorria els carrers foscós de la població ab un garrot á la mà parant atenció de las tabernas abont s' hi reunienxen els joves, per veure quins anaven á la iglesia.

Encare qu' el número de republicans va creixent de una manera considerable cada dia, no cal que s' espanti el nostre mossen, tant com tingui aquesta manada d' hipòcritas que li vagin portant els diners, que explotant un negoci tan gras com el de la Mare de Déu que capta á domicili, no cal que s' embranqui en aventuras pera fer fortuna.

SANTA CRISTINA D' ARO, 1 de setembre

El nostre llepa-paellas, es un sant, pero quan li vé la rabià s' converteix en dimoni, com va passar ahir, que ab motiu de un bateig y al veure que noys y noyas puajan al campanar com es costum y ab permís del campaner, les va empender ab tota la sarta rabia contra las noyas, diuentlashi que no podian anar darrera els noys, y que baixessin desseguida, amenassantlas y maltractantlas de mala manera.

Els convidats que ho presenciaren deyan: «Aixó es un rector ó un gos rabioso?»

CATLLAR, 9 de setembre

Al carboner místich d' aquest poble, tots els trets li surten per la culata.

El diumenge avans de la festa major, va anunciar des de 'l cubell de las mentidas, las funcions que s' farian, diuent que el demà hi hauria ofici y á la tarda professor ab orquestra y que esperava l' assistència de tots. ¡Pobre home! A l' hora de la professò més calent era á l' aguera, Y pot donar las gracies á n' aquells sis jovelets que anaven devant de l' orquestra, donchs degut al seu poch coneixement no afinaren ab el ridicol que representaven.

Mossén Enfigassat: si es que aixís li hagin de anar sortint las professors, sense concurrencia, mes valdrà que no s' mogués de dintre el seu teatre, que aixís evitaria que fins els forasters haguessin de parlar de vosté.

MONISTRÒL DE MONTSERRAT, 3 de setembre

Ab el cor encongit per la recansa, tením que donar compte de la mort de l' Àvia Gall, el vell il·luytador per la causa de la Llibertat. Era 'l fill de més avansada edat que orgullosament tenia aquesta vila. Siguer un d' aquell grapat de valents que 'n el 68 s' aixoplugaren sota de la senyera roja de la revolta. Els seus sentiments, altament humanitaris y altruistes, el feyan gosar d' una simpatia envejable. El seu cor traspà sempre l' amor á las grans causes, mas l' odi de baixa mà de las ideas migradars. De molts anys professava, ab gran constància, la religió protestant, y l' seu últim desitj signé el de ser enterrat en el cementiri civil, com aixís s' ha verificat. El seu enterrament, que era de tota la justicia que 'l finat se mereixia, degut á suïcidats rivalitats personals, ben agenes a la vida exemplar del difunt. L' enemic de la Llibertat, que sempre està esperant el moment oportú de poder clavar sa veríosa dentellada, s' està fregant las mans de gust al contemplar certs espectacles que deuenen evitarse. Els ideals á un cantó y las personalitats á un altre. Fenho aixís, els enemichs que ara babejan de contents, babearán de rabia.

La dally inexorable de la Mort ha segat una de las existencies més preuades d' aquest poble. Que la terra li sigui lleuera al venerable patriarca de la superba barba de neu.

MASQUEFA, 10 de setembre

Reyna gran alteració entre 'ls rabassaires de Masquefa y pobles veïns, ab motiu del plet que se segueix en els Tribunals, entre 'l propietari de casa Massana y els rabassaires de ditta propietat.

Al quedar ernas totas las vinyas de la comarca de Masquefa, invadida per la filoxera, varen ser èridats pel majordom de casa Massana (qual càrrec exerceix un sacerdot) els rabassaires de la mateixa heretat, manifestantlos que tots els que volguessin replantar las vinyas ab caps americans, se 'ls concediria un grau més en la

partició dels rahfms: això es, el que pagava á mitjas se ria al tres, y 'ls del tres al quart.

Confiaus ab aquesta promesa, els rabassaires emprenen animosos l' ingrati traball de convertir las terras ermas y rocosas en frondoses y ricas vinyas; y ara que ha arribat l' hora de treure la recompensa de tan durs traballs, se 'ls vol exigir á la partició dels pactes anticichs.

Sembia que alguns, molt pochs, han cedit á las amenaçases del propietari, pero la immensa majoria s' ha unita defensora honrosament.

(Animo, rabassaires de Masquefa, no olvideu que la unió fa la forsa! Tots ben units, sortireu victoriosos, per que las pobles veïns estan á la mira de tot lo que us passi, per ajudarlos quan sigui necessari.

Els anticichs partits y las vellas classificacions no contenen més que porqueria y cendras.—M. Ciges Aparicio.

TEMPS PERDUT

—Salut als braus fills d' Iberia!

—Caramba!... ¡El doctor Planchat!...

Ell m' abrassa, jo l' abrasso,

y... ja les hi estem clavant.

—D' hont sortiu?

—Vinch de la Haya,

en qual Congrés de la Pau

he sigut de Gamarra

representant delegat.

—Gran honor per vos...

—Sens dupte.

Dels mil càrrecs que en trenta anys

m' ha donat la meva terra,

cap m' ha resultat tan grat

com aquèst; podeu ben creureho.

¡Ser l' apòstol de la Pau!

¡Laborar per l' armonia

y l' progrés universal!

¡Tancà la guerra las portas

y ensenyà á la Humanitat

á resoldre 'ls seus litigis

ab el codicí á la mà!

—¿La veieu la frascendencia

d' aquest colosal traball?

—Ben curt de vista seria

si no la vejeu, Planchat.

La veig com vos, y la admiro,

pero... deixaus de tocar

per una estona la lira,

y digneume, ¿com ha anat

el tal Congrés? És' ha fet feyna,

feyna seria y eficàs?

—Ens hem portat com uns héroes,

com uns verdaders gegants!

Penseu sols que, un més, un menys,

hem discutit i aprobat

—¿Qui sou vosaltres?

—Moros.

—D' ahónt veniu?

—De la part occidental del Marroc. No'm co-neixes? Soch el capitá Kan-Dor, delegat de la acre-dita Companyia d' expansió mussulmana.

—¿Y quin objecte us porta á Marsella?

—El desitj d' introduir en aquest desgraciat país les bellesas y 'ls refinaments de la cultura àrabe.

—Ah!

Y mentre Muley Kan-Dor, seguit dels seus fidels mariners puja Cannebiere amunt, la notícia de la seva arribada y dels seus plans s' escampa ràpidament per Marsella.

Els moros van allà, disposats á convertir la perla francesa del Mediterrani—ja es sapigut que l' mar llatí tevarias perlas—en una població alegre y divertiда, pel estil de Mogador ó Larache.

I' atrás dels marellos els desespera. Es possible que una gent tan trempada no se sàpiga desprendre dels ridícules vics europeus?

Per fortuna ara aixó s' acabarà.

Marsella deixarà á recò traniyas y besties y farà el servei de carga y passatgers ab burrets y camells.

Suprimirà banchs y cadiras y la gent s' assentará tranquilament á terra, sobre lleugers coixins y pintades alfombras.

Renunciarà al antich sistema d' alimentació basat en el pa y la carn y 's dedicarà exclusivament als dàtils y á las figas de moro.

Oh! Ja veuré quina transformació vā á sufrir, gracies als bons oficis de la Companyia d' expansió mussulmana, la perla francesa del Mediterrani...

Es clar, al sentir aixó, els marellos riuen, ab aquella rialla grassa y comunicativa dels paysans de M. Thiers. Riulen, riulen... y deixan que Muley Kan-Dor vagi fent.

Y que no ha perdut el temps el delegat de la Companyia d' expansió.

Davant mateix de la Bolsa ha aixecat las seves tendas, novas de trinca y fetas d' hermosas telas rojas y moradas.

Cridant, com home convensut de que l' terreno que trepitja es seu, Muley va donant als expedicionaris las seves ordres.

—Aquí planteui el pabelló moro, allà instaleui els fogons, els animals fermeulos á la dreta, la tenda de las donas poseula á la esquerda...

—Pero, Muley—li pregunta ab la rialla als llabis un vehí del moll de la Juliette—que penseu estarhi molt temps en aquest pais?

—Ja ho crech!—respon el moro ab perfecta seguretat.—Pens estarm'hi sempre.

—Aaaaah!—Y 'l marellos preguntador y 'ls curiosos que l' enrotllan tornan á esclarir en una estrepitosa rialla, que s' extén de Longchamps á la Corniche.

* *

L' endemà l' arcalde, el maire de Marsella, troba que la broma ja ha durat prou y ab meridional solemnitat s' arriba á fer una visita al moro Kan-Dor que á tota pressa ya enlestant el seu campament.

—Respectable fill d' Alá!—li diu—ahir no vaig molestarvos, tant perque sou extrangers com perque la vostra ocurrencia va ferme verdadera gràcia; pero ayu, sento havér-voslo de dir, considero que això no pot continuar y, per lo tant, us invito á recullir tots aquests trastos, á portarlos al vostre *Aligot* y á tocar immediatament el dos de Marsella.

El pobre moro s' queda ab un pam de nas.

—Y això!—Per què?—Ignoreu que jo vinç aquí ab l' encàrrec d' introduhirhi las costums mussulmanes?

—Nosaltres agrahim molt la vostra bona voluntat, pero no podém acceptar l' obsequi. No'ns convenen las costums moras.

—Pero...

—E inútil que repliquéu. Feu el favor de marxar y no allarguem més la conversa.

Roig d' indignació el pobre Muley agafa al arcalde per la solapa y 'l sacseja ab notoria falta de respecte.

—Es á dir—exclama—que vosaltres teniu el dret de venir á Casablanca á fer lo que us passa pel caletró y jo no tinch el d' instalarme aquí pera ensenyarvos á ser moros y á viure de dàtils?

—No que no'l teniu.

—Per què no?—Qui l' ha estableta aquesta diferencia?

—¿Qui? Aquests; mireu.

Y extenen la mà cap al port, li ensenya un rangle d' acorassats que semblan burlarse del atribulat moro.

Muley pega llambregada als formidables barcos de guerra y veu clara y transparent la seva situació. La forsa s' imposa!

—Bueno!—murmura baixant el cap.—Cumplírem las vostra ordres... Pero, us ho adverteixo, quan tingüem esquadra... ¡tornarem!

FANTASTICH

L' alcohol fa mònstruos en lo físich, com en lo moral, per la vía de la herencia.
Doctor Ubeda y Corral.

REPICHES

T TEMPS enrera passá á Ulldeolmols (Tarragona) un cas molt singular.

Un honrat ciutadà, Jaume Casas, lliure-pensador convensut, registrá civilment al seu fill Rogeli. Aguns mesos després, tenia la desgracia de perdre'l y, com es natural, se disposava á enterrarlo civilment. Pero s' hi oposá l' ensotanat, dihent que 'l fill d' en Casas pertanyia al gremi de la iglesia, per haver rebut las ayguas del batisme.

L' interessat procurá averiguar la cosa, trayent en clar que la seva mare y la seva dona, nou dies després del naixement de la criatura y seguint els consells del pare d' ànimis... de canti, l' havian ruixat ab ayga d' un idem, es á dir, d' un canti, pronun-

ciant la fórmula sagramental: «Jo t' batejo en nom del Pare, del Fill y del Esperit Sant. Amen.»

* *

En va l' ciutadà Casas acudí al arcalde y al gobernador de la província: el cadavre d' aquell noi, arruixat per sorpresa y sense coneixement del seu pare, ab ayga del canti, fou declarat cristiá en tota regla y enterrat religiosament.

Ara ja saben lo que han de fer els que vulguin batejar criatures: no cal que les portin á la iglesia, podentlo fer á domicili.

Es aquest un sistema més expedít y més barato.

La *Gaceta xina* prossegueix la seva perversa campanya d' enmaranyaments y de perfidias, ab cada gofia que canta el credo.

Aquesta es la política d' en Lerroux.

Una política de despit, encaninada á sembrar arrelages en l' herm de la mentalitat dels ignorants.

Pero que ho vaja fent aixís que, al cap-de-vall, ell serà el primer que 's punxará.

Un patrici del Masnou ha costejat la capella pública del cementiri d' aquella vila, fenthi construir una sumptuosa cripta pera serhi enterrats tots els pobres de la població que careixin de propietat funerària.

Això està bé y revela sentiments molt piadosos.

Pero al mateix temps que hi ha, com se veu, qui pensa ab els pobres quan son morts, no seria convenient y millor que hi hagués també qui pensés ab els pobres, quan encare viuhen?

* *

Que la societat enterri bé, fins als que 's moren de miseria, més que un acte de pietat sembla un sarcasme.

Un sarcasme que fa dignes de ser grabats sobre l' sumptuós sepulcre dels pobres la famosa redondilla de D. Juan Tenorio:

«No os podeis quejar de mi
vosotros á quién maté:
si buena vida os quité
buena sepultura os di.»

Parla la *Gaceta xina* de la detenció d' un tal Bejanano, oficial d' exèrcit que 's dedicava á serveis policials á las ordres del governador, presentantlo com un nuevo capitán Morales. Y com á principal capitul de càrrecs diu lo següent:

—Sospechando, tal vez, ser reconocido por algún compaier, rasurose el rostro.»

Ara bé, si 'l treure's el pèl de la cara ha de ser considerat com un grave motiu de sospita, ¿quín concepte hauré de formar del lerrouxit Sr. Valentí y Camp, quan va fer en la seva fas catastròfica unes obras tan considerables?

A la Verge de la Bonanova li han dedicat un trono. No n' estarà poch de satisfet el Pare Estebanell, el Lerroux d' aquell santuari.

—La Verge—dirà—reyna soberana, y jo primer ministre perpètu. Qui m' empeta la basa?

Diuhen de Valls:

—La Diputació provincial ha presentat á n' aquest Municipi una nota de càrrecs pera respondre de la cantitat de 44,000 duros que figuraren ingressats en la caixa municipal y... no apareixen en lloc.

Algú preguntarà:—Per ahont haurà passat una suma tan grossa?

Y no faltarà qui respongui:—Per ahont passa l' ayga de les teulades quan plou: per las canals.

El governador de Girona, Sr. Moreno Churruca, vā anar á pendre 'ls banys de Caldas de Montbui.

Senyal que té dolor. Dolor, tal vegada, de haverse fet intèrprete de las maquinacions jesuítiques y clericals, tancant las escoles racionalistes de la seva província.

Pero jay Sr. Moreno! Aquesta mena de dolor, que fibla més que 'l reumàtic, no 's cura prenent banys de Caldas, sino prenent banys de justicia.

Llegeixo:

«Por la Direcció de Material del Ministerio de Marina se ha anunciado la subasta para enagenerar, ante el Centro Consultivo de la Armada, los cascós de los cruceros *Alfonso XII* y *Alfonso III*.»

Vaya uns monàrquics més irreverents serán els de la Direcció, que posa á subasta nada menos que al *Alfonso XIII* y al *Alfonso XII*, desarbolats y redubits á cascós!

—¿Que no ho saben? A n' en Maura li ha sortit un fill torero. Així ho diu un periódich de San Sebastián, fent públic que lidia un bedell en una novillada benéfica.

El seu papá té motius de sobra per estar orgulloso del seu pimpló, que si sab manejat bé 'l drap, tirar-se á fondo y sobre tot ser ben eloquent en el brindis, y alsar-se ab arrogància, cada vegada que 'l banyut el revolqui, podrà ser un digne hereu de la política paterna.

Si en Gabriel Maura, ab las seves aptituds diplomáticas es el Muley Azis, el seu germà, ab las seves aficions toreras pot convertir-se en el Muley Haffid de la poderosa dinastia mauritana.

Diu un telegrama de Casa-Blanca:

«Han sido fusilados varios moros heridos.»

Vels'hi aquí un cas ben exemplar de penetració pacífica al alcans de la mentalitat marroquí. Els kabilens pot ser al últim dirán:—Si la civilisació europea es tan bárbara com la nostra, qui'n inconvenient hem de tenir en admétrela?

En Canalejas, en un rapte d' aquella eloquència tot música, qu' es la seva glòria, va dir:

«Nada pido, nada rechazo, nada espero, nada niego.»

Ja's coneix que som al estiu que *nada tant*. Si bé en Canalejas nada sempre entre dues ayguas; pero així sí, procura nadar y guardar la roba.

A Corella (Navarra) uns bromistas una nit van guarnir totas las cases del poble ab crànies y altres ossos de mort, que havían anat á desenterrar del

cementiri. Alguns dels crànies ostentaven bigotis y patillas pintades ab fum de tap de soro.

Corella, que serà un poble insignificant, s' ha guanyat, ab aquest episodi macabré, una distinció que, si no li donan, no li farà justicia.

—Per qué no nombrarla ciutat de las bromas de bon gènero, refugi de l' alegría honesta, capital de la gràcia àtica, escola pràctica de cultura nacional?

S' ha concedit el nombrament de caballeros de Isabel la Católica als redactors dels periódics monàrquics de Madrid que fan desde San Sebastián la informació palatina.

D' aquesta feta 'ls agraciats podrán cantar á coro la cansoneta de *La Gran Vía*:

«Caballero de gracia me llaman
y efectivamente soy así.»

Els obrers tenen drets indiscretibles, però la seva atenció ha d' estar solicitada per debors sacrossants que no 's basan precisament en els deliris declamatori y estèriols, sinó en la dinàmica y en el treball, qu' es, en últim terme, el verdader panyo de llàgrimas á que deu apelar la dolorida classe obrera, si es que sincerament aspira á alsarre valerosa en son llit de miseria y d' angustia. — Viviani.

De la Solidaritat
vols que t' expliqui'l programa?
Si no te l' sents dintre'l cor,
¿qué 'n treuria d' explicártel?

La política espanyola
per guías sempre té cegos;
per xó va fent el camí
aquí caych, allí m' aixeco.

Al hortet d' un redemptor
vaig sembrarhi una esperança
y al anà á culirlo'l fruyt,
vaig trobar-mhi una carbassa.

—Vens del mitin? Bueno y qué?
¿Qué han dit els que peroravan?
—Que tot va bé... y que á la porta
hi veuria una safata.

Al estany del fals apòstol
no esperis pescarhi res:
de retòrica n' hi ha molta,
pero mi sombra de peix!

—Farém la revolució!
[La farém el millor dia!—
Y ja ho veieu, germans meus;
lo qu' estém fent es el ximple.

L. WAT

A LO INSERTAT EN EL NÚMERO 1996

1.ª XARADA.—*Balla-do-ra.*
2.ª ANAGRAMA.—*Boltres—Bretols—Terbols.*
3.ª TELEGRAMA.—*Ernani—Verdi.*
4.ª ROMBO.—*R
R O M
R O S A L
R O S E L L O
M A L V I
L L I
O*

5.ª LOGOGRIFO NUMÉRIC.—*Marmolista.*

6.ª CONVERSA.—*Gil.*

7.ª GEROGLÍFICH.—*Solidaritat catalana.*

Han endavant totas ó part de las solucions corresponents al número anterior, els caballers: Felip V, Un que 's tima á una Roseta, Un escapat de S. Boy, Els Mitjoch